

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА ДОВКІЛЛЯ І ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Кваліфікація: Магістр з економіки

Професійна кваліфікація : Професіонал з економіки довкілля і природних ресурсів

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
Голова Вченої ради
_____/_____/_____
(протокол №__ від «__» _____ 2023 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2023 р.
Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ
(наказ №__ від «__» _____ 2023 р.

Луцьк – 2023

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є модернізованим нормативним документом, який регламентує, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні, наукові та методичні вимоги до підготовки магістрів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка».

Освітньо-професійну програму розроблено відповідно до стандарту вищої освіти для II (магістерського) рівня вищої освіти.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою ВНУ імені Лесі Українки у складі:

1. Павлова О.М. – доктор економічних наук, професор, гарант ОПП
2. Якимчук А.Ю. – доктор економічних наук, доцент.
3. Сур'як А.В. – кандидат економічних наук, доцент.
4. Бегун С.М. - кандидат економічних наук, доцент.
5. Крамар О.Ю. – здобувач вищої освіти II рівня спеціальності 051 «Економіка»;
6. Тимчишак А.С. – фінансовий директор АТ «Волиньгаз»;
7. Спас В.В. – керівник Волинського підрозділу ТОВ «Вітагропартнер»;
8. Петровський А. – начальник відділу економічного контролю ПрАТ «СКФ Україна».

Освітня програма погоджена на кафедрі економіки, підприємництва та маркетингу протокол №____від____2023р;

вченою радою факультету протокол №____від____2023р;

схвалена та затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки протокол №____від____2023р;

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями в Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 051 «Економіка»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня кваліфікація	Ступінь вищої освіти – магістр; Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 051 Економіка
Професійна кваліфікація	Професіонал з економіки довкілля і природних ресурсів
Офіційна назва освітньої програми	"Економіка довкілля і природних ресурсів"
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 1 рік 4 місяців. Другий рівень навчання, одиничний
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України. 2019-2024 рр.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти перший бакалаврський
Мови викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	з 01.09.2019 -30.06.2024р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://eenu.edu.ua/uk/structure/faculties-and-institutes/fakultet-ekonomiki-ta-upravlinnya?query=Економіка-довкілля-і-природних-ресурсів
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка компетентних та конкурентоспроможних на ринку праці висококваліфікованих фахівців, які мають сучасне творче мислення, володіють теоретичними знаннями та практичними навичками розв'язання дослідницьких та управлінських завдань в царині функціонування соціально-економічних систем різного рівня в умовах невизначеності їх розвитку та на засадах екологічності, безпеки, комунікацій. Також професіонали у сфері економіки довкілля і природних ресурсів володіють загальними та професійними компетентностями які дозволяють активізувати інноваційний розвиток суб'єктів	

господарювання з урахуванням еколого-економічних імперативів.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	05 «Соціальні та поведінкові науки» 051 «Економіка» Освітньо-професійна програма «Економіка довкілля і природних ресурсів»
Орієнтація освітньої програми	Орієнтується на сучасні наукові дослідження в галузі економічних дисциплін та управління ресурсами довкілля; враховує специфіку роботи підприємства, організацій, установ та інших суб'єктів господарювання базується на загальновідомих наукових результатах із врахуванням сучасних тенденцій моніторингу соціально-економічних систем.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Особливий акцент у програмі відведено на формуванні навичок, саморозвитку професійних компетентностей, застосування сучасних інформаційних бізнес-процесів та комунікацій, ефективному управлінню та розвитку суб'єктів господарювання врахування ризиків та мінливості конкурентного середовища. Ключові слова: економіка довкілля, економіка природо користування, суб'єкти господарювання, економічні методи та моделі, управлінські рішення, природні ресурси.
Особливості програми	Програма передбачає поглиблене вивчення соціально-економічних процесів та вирішення професійних завдань у сфері економіки довкілля і природних ресурсів враховуючи особливі вміння, професійної комунікації фахівця, здатності приймати ефективні управлінські рішення, вивчення методології та інструментарію ймовірного моделювання та моніторингу соціально-економічних систем обґрунтовуючи сучасні імперативи соціально-поведінкового напрямку розвитку.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати на посадах, визначених згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010): економіст (2441.2), економіст з планування (2441.2), економіст з фінансової роботи (2441.2), економіст з аналізу даних (2441.2), економічний радник (2441.2), економіст-статистик (2122.2), консультант (в апараті органів державної влади, місцевого самоврядування) (2419.3), консультант з економічних питань (2441.2), консультант з ефективності підприємництва (2419.2), молодший науковий співробітник (економіка) (2441.1), науковий співробітник (економіка) (2441.1), науковий співробітник-консультант (економіка) (2441.1), помічник керівника підприємства (установи, організації) (3436.1), помічник керівника малого підприємства без апарату управління (3436.3), радник (органи державної влади, місцевого самоврядування) (2419.3), фахівець з ефективності підприємництва (2419.2), фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку (2419.2), фахівець з фінансово-економічної безпеки (3411); асистент економіста-статистика (3434), референт (3436.1); помічник керівника іншого основного підрозділу (3436.2); лаборант наукового підрозділу (інші сфери (галузі) наукових досліджень) (3491); інспектор з експорту (3449); викладач професійного навчально-виховного закладу (2320); викладач професійно-технічного навчального закладу (2320); фахівець з розширення ринку збуту (2419.2); оглядач з економічних питань (2441.2)
Подальше навчання	Можливість підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту та продовжити навчання на III (доктор філософії) освітньо-науковому.
5 – Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	Поєднання лекцій, практичних занять із розв'язанням ситуаційних завдань та використанням кейс-методів, електронного тестування, ділових ігор, тренінгів, що розвивають лідерські навички та уміння працювати в команді, самостійне навчання, науково-навчальної, виробничої та переддипломної практик, підготовки кваліфікаційної роботи. Студентоцентроване навчання відбувається з використанням платформи Moodle, з елементами дуальної освіти.
Оцінювання	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з кожної дисципліни здійснюється на основі заходів, які включають поточний, підсумкові модульний та семестровий контроль знань які, регламентуються вимогами Положення про організацію освітнього процесу і Положення про оцінювання знань здобувачів Волинського національного університету імені Лесі Українки. Оцінювання самостійної роботи студента відбувається шляхом перевірки умінь та навичок самостійного виконання завдань, що були видані викладачем. Поточний контроль проводиться у формі тестів, розв'язання практичних завдань, виконання індивідуальних робіт, розв'язання виробничих ситуацій (кейсів) тощо. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену або заліку. Екзамен проводиться в усній формі на основі розробленого пакету екзаменаційних білетів або тестових матеріалів. Екзамен проводиться в обсязі навчального матеріалу, визначеного силабусом освітнього компонента і в терміни, встановлені робочим навчальним планом та графіком навчального процесу. Після завершення семестрового контролю з дисципліни оцінка здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни за 100-бальною шкалою.
6 –Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інноваційна невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК5. Здатність працювати в команді. ЗК6.Здатність розробляти та управляти проєктами. ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові компетентності і) компетентності (СК)	ФК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. ФК2.Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою. ФК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. ФК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження. ФК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. ФК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх

	розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. ФК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. ФК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. ФК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері. ФК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем. ФК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.
7 – Програмні результати навчання	
РН1.Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем. РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. РН3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово. РН4. Розробляти та управляти соціально -економічними проєктами та комплексними діями з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально -економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень. РН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності. РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді. РН7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань. РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, досліджень та економіко – математичного моделювання та прогнозування. РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами. РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. РН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.	
Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти	
РН 16. Розробляти програми саморозвитку і використання засобів саморегуляції особистості, забезпечувати систематичне підвищення рівня особистих професійних компетентностей та організовувати саморозвиток і саморегуляцію оточуючих. РН 17. Оцінювати вплив макроекономічного регулювання та макроекономічних факторів на розвиток суб'єктів господарювання та застосовувати творчий підхід до проведення інституціонального аналізу сучасних соціально – економічних процесів.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	100 % науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання циклу дисциплін, що забезпечують спеціальні (фахові) компетентності магістра, мають наукові ступені (вчені звання)
Матеріально-технічне забезпечення	Використання спеціалізованого програмного забезпечення: Проектор мультимедійний Epson EB – X7 LCD, Графопроектор Литер 2250, Екран Sopar 180 *180

	Проектор Sony VPL – CS 6 E кран Sopar «Snow White», Проект 3м Мультимедійна дошка CANON LV – X 300 Навчальні корпуси ВНУ, навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, ультимедійне обладнання, точки бездротового доступу до мережі Internet, наукова бібліотека ТДАТУ, гуртожитки, соціально- побутова інфраструктура.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle ВНУ імені Лесі Українки, силабусів освітніх компонентів та авторських розробок науково-педагогічних працівників. Офіційний сайт ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/; електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі Moodle http://op.tsatu.edu.ua/; наукова бібліотека ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/ , методичні кабінети кафедр, сайт факультету економіки та бізнесу http://feb.tsatu.edu.ua/ , сайт кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/departament-ofeconomics/, сайти кафедр, точки бездротового доступу до мережі Інтернет; наявність доступу до баз даних Scopus та Web of science, необмежений доступ до мережі Інтернет.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність забезпечується взаємним співробітництвом, обміном студентами та професорсько- викладацьким складом кафедри підприємництва, економіки та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк). Договори Договір про взаємне співробітництво, обмін студентами та професорсько-викладацьким складом між Вищою Школою Економіки та Інновацій міста Любліна (Республіка Польща). Програми мобільності між Івано-Франківським національним технічним університетом нафти та газу України, Подільським національним університетом (Житомир), Одеським національним технологічним університетом харчових технологій. та Волинським національним університетом імені Лесі Українки (м. Луцьк). Договір про взаємне співробітництво між гуманітарно- природничим університетом ім. Яна Длугоша в Ченстохові та Волинським національним університетом імені Лесі Українки (м. Луцьк).
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність відбувається у рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Волинським національним університетом імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів Міжнародна кредитна мобільність забезпечується двостороннім договором про взаємне співробітництво, обмін студентами та професорсько-викладацьким складом між Вищою Школою Економіки та Інновацій міста Любліна

	(Республіка Польща) та Волинським національним університетом імені Лесі Українки (м.Луцьк); взаємний обмін викладачами у якості гостей професорів для читання лекцій зі спеціалізованих дисциплін строком від 2 тижнів до 1 місяця. Балтійсько-український академічний консорціум було створено 5 лютого 2015 р. До складу консорціуму входять: Люблінський католицький університет імені Івана Павла II (Люблін, Польща) Вища державна професійна школа (Хелм, Польща) Волинський національний університет імені Лесі Українки (Луцьк, Україна) Міжнародна кредитна мобільність відбувається у рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Волинським національним університетом імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів Міжнародна кредитна мобільність забезпечується двостороннім договором про взаємне співробітництво, обмін студентами та професорсько-викладацьким складом між Вищою Школою Економіки та Інновацій міста Любліна (Республіка Польща), Університетом інформаційних технологій та управління (республіка Польща) та Волинським національним університетом імені Лесі Українки (м.Луцьк); взаємний обмін викладачами у якості гостей професорів для читання лекцій зі спеціалізованих дисциплін строком від 2 тижнів до 1 місяця. Можлива реалізація програм подвійного диплому на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами Німеччини, Польщі, Франції, США, Тайвані. Відбулося ряд міжнародних стажувань очних та дистанційних викладачами кафедри економіки, підприємництва та маркетингу. СТАЖУВАННЯ.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Мобільність студентів можлива на підставі партнерської угоди про співробітництво із зарубіжними університетами за умови володіння іноземними студентами українською, англійською мовами. При потребі абітурієнти-іноземці мають можливість вивчати українську, англійську мови на підготовчому відділенні ВНУ імені Лесі Українки.

1. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
1	Соціальна та поведінкова економіка	4	Екзамен
2	Ділова комунікація іноземною мовою /	4	Залік

	Ділова комунікація українською мовою (як іноземною)		
3	Сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	4	Залік
4	Методологія та організація наукових досліджень та захист інтелектуальної власності	4	Залік
5	Мотивування та лідерство	4	Залік
6	Фінансове й обліково-аналітичне забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків	4	Залік
Цикл професійної підготовки			
7	Економічні основи ресурсозбереження	4	Екзамен
8	Економічна оцінка природних ресурсів	4	Екзамен
9	Економіка природокористування	4	Екзамен
10	Моніторинг соціально-економічних систем	4	Екзамен
11	Соціально – економічне проектування	4	Екзамен
12	Еколого-економічна безпека	4	Екзамен
13	Аналітична економіка	4	Екзамен
14	Енергоощадна економіка	4	Екзамен
15	Навчально-наукова практика з написання випускної кваліфікаційної роботи	2	Залік
16	Виробнича практика з написання випускної кваліфікаційної роботи	2	Залік
17	Переддипломна практика з написання випускної кваліфікаційної роботи	6	Залік
Цикл вибіркових дисциплін			
1	Вибіркова дисципліна 1	4	Залік
2	Вибіркова дисципліна 2	4	Залік
3	Вибіркова дисципліна 3	4	Залік
4	Вибіркова дисципліна 4	4	Залік
5	Вибіркова дисципліна 5	4	Залік
6	Вибіркова дисципліна 6	4	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент		90 кредити	
Загальний обсяг освітньої програми		90 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

1 семестр

Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	Ділова комунікація іноземною мовою / Ділова комунікація українською мовою (як іноземною)	4	Залік
2	Сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	4	Залік
3	Методологія та організація наукових досліджень та захист інтелектуальної власності	4	Залік
4	Мотивування та лідерство	4	Залік
5	Економіка природокористування	4	Екзамен
6	Навчально-наукова практика з написання випускної кваліфікаційної роботи	2	Залік
7	Вибіркова дисципліна 1	4	Залік
8	Вибіркова дисципліна 2	4	Залік
Всього		30	Е-1, 3 – 7

2 семестр

Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	Соціальна та поведінкова економіка	4	Екзамен
2	Фінансове й обліково-аналітичне забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків	4	Залік
3	Економічна оцінка природних ресурсів	4	Екзамен
4	Соціально-економічне проектування	4	Екзамен
5	Еколого-економічна безпека	4	Екзамен
6	Вибіркова дисципліна 3	4	Екзамен
7	Вибіркова дисципліна 4	4	Залік
8	Виробнича практика	2	Залік
Всього		30	Е – 5, 3 – 3

3 семестр

Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	Економічні основи ресурсозбереження	4	Екзамен
2	Моніторинг соціально-економічних систем	4	Екзамен
3	Аналітична економіка	4	Екзамен

4	Енергоощадна економіка	4	Екзамен
5	Переддипломна практика з написання випускної кваліфікаційної роботи	6	Залік
4	Вибіркова дисципліна 5	4	Залік
5	Вибіркова дисципліна 6	4	Залік
Всього		30	Е – 4, З – 3

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності **076 Підприємництво та торгівля** проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження їм ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: **Магістр підприємництва та торгівлі.**

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи

Вимоги до кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.

Специфіка перевірки на плагіат.

Робота повинна бути оригінальною, мати творчий характер, містити елементи наукових досліджень, виконуватися самостійно. Робота повинна мати виробничу спрямованість. Об'єктом вивчення має бути конкретне підприємство, організація, установа, регіон. В ній необхідно ставити конкретні практичні завдання.

У процесі виконання роботи слід глибоко вивчити законодавчий, методичний та інструктивний матеріали, літературні джерела за темою, теоретично обґрунтувати актуальність теми, проаналізувати роботу підприємства, організації, установи із заданої теми, сформулювати конкретні висновки та дати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення основних фінансово-економічних показників, системи мотивації, моніторингу та контролю на підприємстві, організації, установі тощо.

4 Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення Якості вищої освіти

У Волинському національному університеті імені Лесі Українки систему управління якістю, що підтверджено сертифікатами на відповідність системи управління якістю в ВНУ вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO 9001:2018.

[http://www.tsatu.edu.ua/nmc/viddil-monitorynhu-ja"costi-osvitnojidijalnosti/](http://www.tsatu.edu.ua/nmc/viddil-monitorynhu-ja) sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakost/ В ВНУ функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки», наказ № 241-ОД від 31.10.19.

Для організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в установі створено відділ, який керується «Положенням про відділ моніторингу якості освітньої діяльності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки». Відділ входить до структури Науково-методичного центру університету. Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschojiosvity/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoho-dijalnosti/>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньою програмою «Економіка»:

- моніторинг системи менеджменту якості освіти в університеті;
- перегляд освітніх програм, який відбувається за результатами їх моніторингу за участю групи забезпечення спеціальності, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року та оформлюється відповідними протоколами;
- включення роботодавців і здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschojiosvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- розміщення аналітичних звітів щодо результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями групи забезпечення спеціальності щодо підвищення якості освіти за даною ОПП на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnojidijalnosti/monitorynh-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- аналіз відгуків керівників виробничої практики щодо якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
- періодичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (по завершенню семестру);
- оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань студентів за тестовими завданнями після складання сесії (за рішенням Науково-методичного центру ВНУ);
- оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників по завершенню навчального року, що здійснюється відповідно до Положення «Про рейтингове оцінювання НПП ВНУ» згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;
- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за програмою, яке спрямоване на посилення практичної складової шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проектах, грантових програмах;

- залучення молодих викладачів до роботи Вищої школи педагогічної майстерності, яку спрямовано на вивчення та ознайомлення з сучасними інноваційними технологіями навчання й виховання;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал MOODLE), що відповідає ліцензійним вимогам;
- використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі MOODLE, Web-сайту Наукової бібліотеки з репозитарієм;
- розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету;
- дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються Кодексом честі ВНУ та Антикорупційною програмою;
- регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschojiosvity/> [onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/](http://www.tsatu.edu.ua/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/);
- всі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, наукові та навчальні праці науково-педагогічних працівників ВНУ перевіряються на предмет академічного плагіату.

5. Пояснювальна записка щодо відповідності складових ОПП

Узгодженість складових елементів освітньої програми демонструється через відповідність:

- компетентностей освітньої програми дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (таблиця 1);
- програмних результатів та компетентностей, визначених освітньою програмою (таблиця 2);
- програмних результатів навчання та освітніх компонент (таблиця 3);
- програмних компетентностей компонентам освітньої програми (таблиця 4).

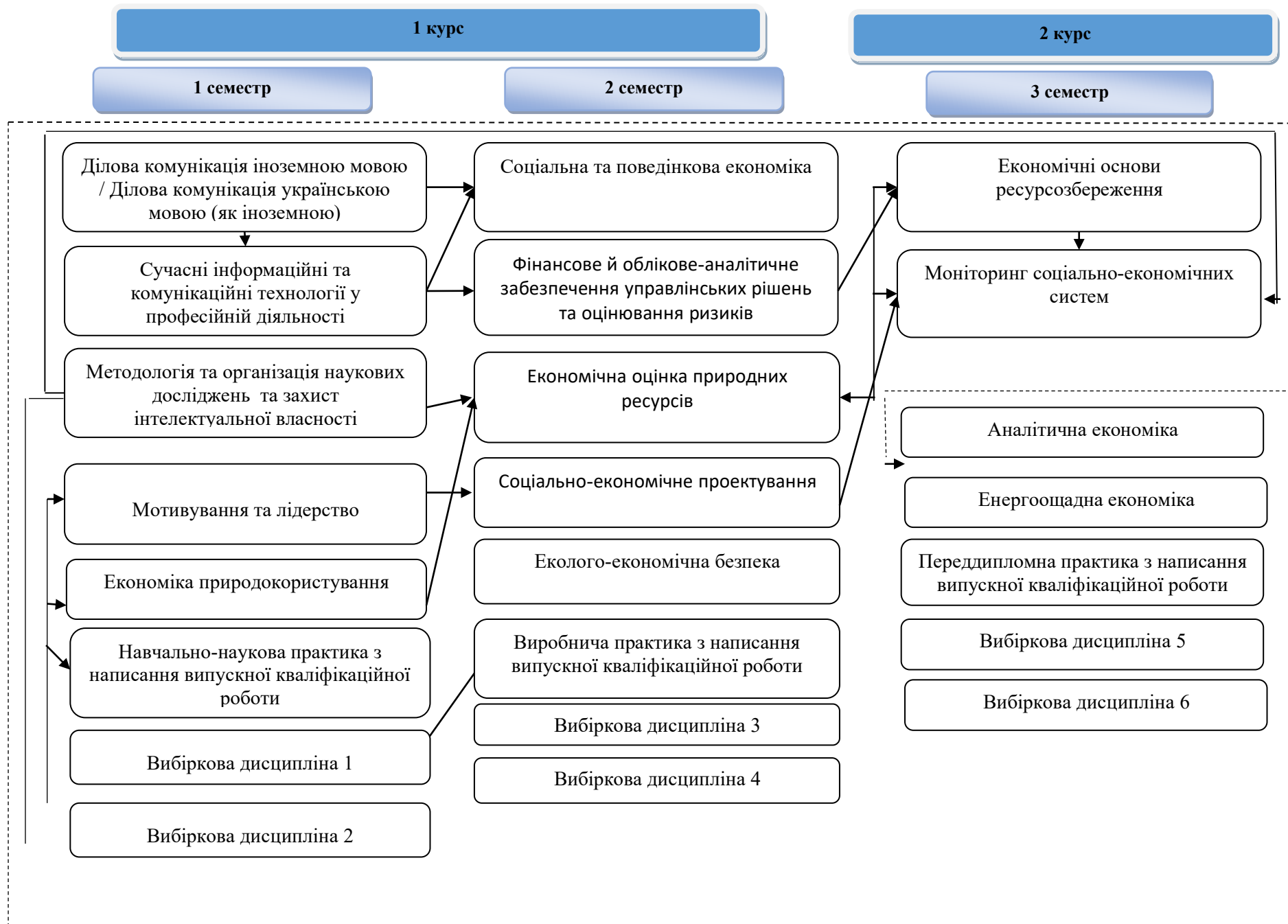
6. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17
ЗК1	+			+	+					+	+		+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	
ЗК3					+		+		+			+		+			
ЗК4	+			+	+			+		+	+		+	+	+		+
ЗК5	+	+		+	+				+		+	+		+		+	
ЗК6	+				+				+		+						
ЗК7				+							+				+		
ЗК8	+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
СК1	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+
СК 2		+							+		+		+				
СК 3	+										+			+	+	+	+
СК 4	+		+		+				+					+	+	+	+
СК 5	+			+	+		+	+	+	+	+	+		+	+		
СК 6	+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 7			+			+	+		+		+	+		+			
СК 8	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
СК 9				+	+		+			+	+				+		+
СК10	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+			+

7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15
ОК 1.	+	+		+					+		+			+	
ОК 2.			+		+										
ОК 3.										+					
ОК 4.	+	+							+					+	+
ОК 5.		+				+	+					+			
ОК 6.	+	+					+		+			+	+		
ОК 7.	+	+					+		+					+	
ОК 8.	+	+		+					+		+	+			
ОК 9.									+	+				+	
ОК 10.				+			+				+		+	+	
ОК 11				+				+				+	+	+	
ОК 12.	+	+									+	+	+	+	
ОК 13	+	+						+						+	+
ОК 14	+	+							+	+	+	+	+	+	
ОК 15	+	+			+			+		+					
ОК 16	+	+		+			+	+		+					
ОК 17	+	+		+	+	+	+		+	+					

Гарант освітньої програми

Керівник групи забезпечення

Гарант освітньої програми